

Comerç atlàntic en època romana

01/2013 - **Art i Història**. Un estudi realitzat recentment a la UAB recull noves evidències arqueològiques provinents de diversos jaciments de les costes d'Alemanya, Holanda i el nord oest de França, Portugal i la Península Ibèrica que semblen confirmar l'existència d'un comerç d'aliments entre les costes atlàntiques en època romana. Aquest comerç que s'hauria produït des del segle I aC, amb l'emperador August, fins el segle III dC, ha estat rastrejat gràcies a la troballa d'un gran nombre d'àmfores i de diversos vaixells de l'època.

Des de fa molts anys, els arqueòlegs europeus estan revisant el coneixement que existeix sobre la navegació i comerç a l'Oceà Atlàntic. Tant els textos com les evidències arqueològiques demostren contactes entre els diferents territoris de l'Occident Atlàntic, des del Nord de l'Àfrica i l'Estret de Gibraltar fins les Illes Britàniques i les boques del Rin. Però sens dubte, aquesta zona es conforma com un veritable espai comercial quan tots aquests territoris, coneguts ara com Mar Exterior, passen a ser controlats pels romans en època d'August i els emperadors Julis-Claudis.

Aquest article mostra les noves evidències arqueològiques que confirmen l'existència del comerç a llarga distància en totes les costes atlàntiques, des d'August fins al segle III dC, en base a la troballa de derelictes i un gran volum d'àmfores –sobretot d'origen Peninsular (Bètica i Tarraconense). Tant és així que la majoria d'àmfores de contextos britànics són bètiques, en una proporció de 60-70 %, a partir d'època de Claudi.

L'estudi de contextos ben datats al Nord de Portugal i NO d'Espanya, així com jaciments similars del NO de França, Holanda i Nord d'Alemanya permet constatar un important comerç de productes alimentaris distribuïts en àmfores per tot l'Atlàntic. Aquestes bones datacions mostren el desenvolupament de la xarxa comercial a partir de les campanyes militars d'August entre Càntabres i Asturs, que es consolida després en l'explotació de les mines d'or del NO Peninsular.

L'aprovisionament de les legions en les fronteres germanes i britanes explica el desenvolupament de les rutes comercials fins al Rin i les Illes Britàniques a partir de les darreres dècades del segle I a.C. Novament l'estudi d'alguns jaciments com Neuss (Alemanya) i Kops Plateu (Nijmegen – Holanda) mostren un predomini dels productes peninsulars a la zona Nord del Rin en època d'August amb uns percentatges que arriben al 50% del total d'àmfores, incloent-hi una bona representació de vins de la Tarraconense.

Cèsar Carreras Monfort.

Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana

Carreras, Cèsar; Morais, Rui. "The Atlantic Roman trade during the principate: new evidence from the western façade". *Oxford Journal of Archaeology*. Volume 31, Issue 4, pages 419–441, November 2012.